

Dato
13-02-2020

Beregningsforudsætning vedr. tilbagegangskriteriet

I udspillet til udligningsreform er der i beregninger af konsekvenserne af udligningsændringerne taget udgangspunkt i 2020-tilskudsudmeldingen. Der er dog på grund af den stærkt ustabile udvikling i befolkningstilbagegangskriteriet, *jf. faktaark om Befolkningstilbagegangskriteriet*, taget udgangspunkt i et gennemsnit af dette kriterium for kommunerne fra udmeldingerne over perioden 2018-2020.

Begrundelse for at anvende et 3-års gennemsnit og betydning heraf

Med den anvendte beregningsforudsætning for tilbagegangskriteriet søges der at tage højde for ustabilitet i befolkningsskriteriet. Hvis der var taget udgangspunkt alene i kriteriet fra det seneste år, 2020, kunne det give et skævt billede af de mere langsigtede konsekvenser af udspillet.

Det bemærkes også, at der vil komme nye folketal inden udmeldingen for 2021. Nye tal vil, også efter flere kommuner har været i gang med oprydninger i CPR, kunne give udsving ved et kriterium opgjort for 2021 uden gennemsnit.

Der kan fremhæves følgende kilder til ustabilitet, som beregningsforudsætningen håndterer:

Nogle kommuner har foretaget en oprydning i CPR i især 2019, hvilket isoleret set har været til stor gevinst for disse kommuner ved udmeldingen for 2020. Det gælder fx følgende kommuner.

- Norddjurs Kommune med en isoleret gevinst på omkring 85 mio. kr. i 2020 ift. 2019
- Varde Kommune med en isoleret gevinst på omkring 50 mio. kr. i 2020 ift. 2019
- Frederiksberg Kommune med en isoleret gevinst på omkring 120 mio. kr. i 2020 ift. 2019
- Hjørring Kommune med en isoleret gevinst på omkring 40 mio. kr. i 2020 ift. 2019
- Gentofte Kommune med en isoleret gevinst på omkring 70 mio. kr. i 2020 ift. 2019

Frederiksberg og Gentofte Kommuner ville fx have fået beregnet et noget større tab ved en beregning med udgangspunkt i kriterieværdien for 2020.

For de kommuner, der står til at modtage en særlig kompensation, bemærkes det, at den er beregnet ud fra opgørelsen med udgangspunkt i gennemsnittet over 3 år.

Nogle kommuner har en høj andel af kriteriet men faldende fraflytning, uden at det fuldt ud er modsvaret af stigningen i enhedsbeløbet, fx Lolland og Bornholms Kommuner. Nogle er faldet helt ud af kriteriet i 2020, fx Kerteminde og Jammerbugt Kommuner.

For disse kommuner indebærer metoden, at de i udspillet fremgår med en virkning, som er en mindre gevinst eller et større tab, end de ville fremstå med i en beregning med udgangspunkt i kriterieværdien for 2020.

Konsekvensberegning med udgangspunkt i kriterieværdien for 2020

Vedlagte tabel 1 viser:

Kolonne 1: Konsekvenser af udspillet med den anvendte beregningsforudsætning om udgangspunkt i et 3-års gennemsnit for tilbagegangskriteriet (2018-2020).

Kolonne 2: Konsekvenser af udspillet i en beregning, hvor der i stedet er taget udgangspunkt i kriterieværdien for 2020.

Kolonne 3: Forskellen mellem de to beregninger i 1.000 kr.

Kolonne 4: Forskellen mellem de to beregninger i pct. af beskatningsgrundlaget.

I beregningen ses primært en forskel i de beregnede virkninger for de kommuner, som er eller i de seneste år har været omfattet af befolkningskriteriet. Der er dog også afledte virkninger for de øvrige kommuner, da de beregnede bidrag til kompensationsordningen påvirkes.